ਮੁਹੰਮਦ ਅਨਵਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.)

(2010 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1551)

19 ਅਗਸਤ, 2020

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਾਣਾ, ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਧਾਰਾ 394 - ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 - ਧਾਰਾ 25 - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ 30,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ - ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਡਕੈਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ - ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਲਈ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਡਕੈਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397/34 ਤਹਿਤ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 392/34 ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ 2 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 397 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। 394 ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਆਯੋਜਿਤ: ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਤਸਦੀਕ - ਸੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਟੀਆਈਪੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਮਨ ਦੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਮਰ ਦਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸਕੂਲ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਹਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 313 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀ.ਸੀ. ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਹੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਪੱਧਰ -ਸੀਆਰ.ਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਜਵਾਬ। ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਲਾਕੋਨਿਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਣਜਾਣ ਹੈ - ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਬਣੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ - ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ|

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਹੋਲਡ: 1. ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਲੁੱਟਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1) ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟੀਆਈਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 18.05.2001 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਤੇ 20.05.2001 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਹੋਰ ਲੰਘ ਗਏ। [ਪੈਰਾ 13][155- ਜੀ-ਐੱਚ; 156-ਏ-ਬੀ]

2. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਜਾਂ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਠਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਹੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 14] [156-ਬੀ-ਸੀ]

3. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸਕੂਲ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15][156- ਸੀ-ਡੀ]

4. ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਾ 313 ਸੀਆਰ.ਪੀਸੀ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਦਾ 17.05.2001 ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਅਤੇ 20.05.2001 ਨੂੰ ਬੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਅਕਲ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ। 313 ਸੀਆਰ.ਪੀਸੀ ਪੜਾਅ ਵੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਜਾਂ ਲੇਕੋਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟੀਆਈਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16][156- ਈ-ਐੱਫ]

5. ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਓਪੀਡੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 17][156- ਜੀ; 157-ਏ]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1551।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 50/2005 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.02.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਆਰ.ਐਸ. ਸੂਰੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਯੂਨੁਸ ਮਲਿਕ, ਅਨੀਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਿਤਰਾ ਚੌਧਰੀ, ਕੌਸ਼ਿਕ ਚੌਧਰੀ, ਅਮਨ ਮਲਿਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, ਸੰਜੇ ਕ੍ਰਿ. ਤਿਆਗੀ, ਬੀਵੀ ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ:

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ, ਜਿਸਦੀ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਨਵਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.02.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 27/29.04.2004 ਦੇ ਵਧੀਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕੜਕੜਡੂਮਾ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ,

ਮੁਹੰਮਦ ਅਨਵਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) [ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.]

1860 ("ਆਈਪੀਸੀ") ਦੀ ਧਾਰਾ 394 ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਤੱਥ ਅਤੇ ਕੇਸ ਇਤਿਹਾਸ

2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਤੱਬਾਨ ਖਾਨ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1) 17.05.2001 ਨੂੰ ਰਾਤ 11:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਾਹਦਰਾ ਨੇੜੇ ਮੁੱਖ ਸੜਕ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇੜੇ ਰੁਕਿਆ। ਮੱਛੀ ਦਾ ਤਲਾਅ ਅਚਾਨਕ, ਤਿੰਨ ਲੜਕਿਆਂ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ। ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 30 ਹਜ਼ਾਰ (30,000 ਰੁਪਏ) ਦੇ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਬੰਡਲ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਕਰੇ। ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਤਿੰਨੇ ਲੜਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੋਦਾਮ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸ਼ਾਮ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 20.05.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7:45 ਵਜੇ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ, 20.05.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 8:30 ਵਜੇ, ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਨੇੜੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਤਿੰਨ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ-ਛਿਪੇ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-4) ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ (ਪੀਡਬਲਯੂ-7) ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਵਰਜਿਤ ਬਟਨਦਾਰ ਚਾਕੂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਬੂਲੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਆਈਡੈਂਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਰੇਡ (“ਟੀ ਆਈ ਪੀ”) ਲਈ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1), ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਸਨੇ ਟੀ ਆਈ ਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10) ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਦਸ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਚਾਕੂ ਦੇ ਸਕੈਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਮੈਮੋ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ, ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੇਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1), ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਸਨੇ ਟੀ ਆਈ ਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10) ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਦਸ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਚਾਕੂ ਦੇ ਸਕੈਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਮੈਮੋ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ, ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੇਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

.5. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰਿਮੋਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਬਾਰਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਰਹਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਟੀ ਆਈ ਪੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਇਨਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਪਰਾਧਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

6. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਡਕੈਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 392/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ, ਦੋ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ (ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ)।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 394 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਲਮ, ਨੂੰ ਡਕੈਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਸ਼ੱਕੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ 'ਅਣਪਛਾਤੇ' ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ।

8. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਉਲਝਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਜਾਂ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਅਤੇ ਪਾਗਲਪਣ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ. ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨਵਰ ਮਹਿਜ਼ 15 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਇੱਕ ਓਪੀਡੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ

ਮੁਹੰਮਦ ਅਨਵਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) [ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.]

ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੰਜ਼ੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੇ

ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਮਾਰਚ 2004 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਈ, 2001 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ ਮੇਜਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਡਕੈਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਅਸਲਮ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ, ਇਹ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਲੁੱਟ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਘੜਤ ਸੀ।

11. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਨੇ, ਬਾਰਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਅਤੇ ਪਾਗਲਪਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਇੱਕ ਸੋਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੱਤ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

12. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸੁਵਿਧਾ, ਜਾਂ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ; ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਕੈਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਲੁੱਟਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1) ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟੀਆਈਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 18.05.2001 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਤੇ 20.05.2001 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਹੋਰ ਲੰਘ ਗਏ।

14. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਜਾਂ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਠਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਹੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸਕੂਲ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਧਾਰਾ 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

16. ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਦਾ 17.05.2001 ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਅਤੇ 20.05.2001 ਨੂੰ ਬੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਅਕਲ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਜਾਂ ਲੇਕੋਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟੀਆਈਪੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

17. ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਓਪੀਡੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ।

---

1 ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2015) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 308, 19.

2 ਟੀਐਨ ਲਕਸ਼ਮਈਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (2002) 1 ਐਸਸੀਸੀ 219, 9.

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਹਨ।

18. ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.07.2020 ਨੂੰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਬਣੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਜਾਂ ਪਾਗਲਪਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ, ਬਾਰਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਨਰਮੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ **ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



PALLAV THAKUR ADVOCATE